

revealed in the words of the author's aphorisms that accumulate philosophy, intellectuality, affecting the emotions, aesthetic tastes and the will of a human being.

Key words: dominant symbol, the semantic parallel, image-lexical transformation, fire, aesthetics words, bell, dew, mega image, aphoristica.

УДК 811.161.2'37:82-343

Олеся Місінкевич

ПОЕТИЧНІ ФУНКЦІЇ ОНІМІВ СВІТОВОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МІФОЛОГІЇ У ТВОРАХ НЕОКЛАСИКІВ

Статтю присвячено власним чоловічим іменам світової та української міфології, функціонування яких у поетичних творах неокласиків є необхідною умовою для повного розкриття змісту та окремих аспектів тексту. Вибір власного імені для позначення певної особи є важливим, оскільки саме цей процес дає змогу найкраще визначити всі аспекти позначуваного онімом слова.

Ключові слова: неокласичний текст, поетична онімія, архетипна свідомість, міфонім, антропонім.

Постановка наукової проблеми та її значення. Онімна лексика в художньому тексті виконує не лише номінативну чи ідентифікувальну функції, а й здебільшого характеризувальну та оцінну. Завдання таких антропонімів – ще до знайомства з героєм спрямувати читацьке сприйняття в певному руслі. Специфіка власних імен ґрунтується на специфіці компонентів, що входять до його складу.

Ім'я як одна із семантично насичених одиниць поетичного мовлення вносить у художній текст елемент пізнання, осмислення, орієнтації на енциклопедизм. Значення імені, особливо асоціативне, ніколи не визначене повністю, воно звернене до читача, його власних можливостей тлумачення, його образної уяви, а також до його інтелекту. Вплітаючись у єдину художню тканину твору, власні імена вносять додаткові відомості, часто недоступні при першому прочитанні твору. Вони змушують читача простежити особливості розгортання авторської думки, заглибитись у семантичне наповнення імені.

Домінувальною номінативною ознакою поетичних творів неокласиків М. Драй-Хмари, М. Зерова, Ю. Клена, М. Рильського, П. Филиповича є антропоніми, оскільки саме вони найчастіше визначають об'єкт дії; змалювання героїчних чи славетних образів минулого позначено особливою естетичною настановою – прагненням віднайти у світовій історії, культурі співзвучні події, вчинки, думки тощо.

Аналіз досліджень цієї проблеми. З'ясуванню цієї проблеми присвячені наукові розвідки М. Р. Богач, В. З. Зварича, Л. В. Зіневича, М. В. Кудряшової, С. Д. Павличко, В. В. Сарацин, Л. В. Темченко, О. Ф. Томчука та ін., які дають підставу вважати поетичну онімію явищем, якісно відмінним від апелювативів та власних імен як елементів антропонімної, топонімної та інших систем мови, адже вона є результатом свідомого добору засобів вираження авторської думки.

Мета дослідження – аналіз образно-символічного змісту власних чоловічих імен у поетичному мовленні неокласиків.

Мета реалізується через розв'язання таких **завдань**:

- 1) з'ясувати енциклопедичне навантаження власних чоловічих назв у поетичній картині світу неокласиків;
- 2) визначити функціональне навантаження і, по можливості, ступінь та характер експресивності власних чоловічих назв.

Мовно-поетичне мислення неокласиків розвивалося і формувалося під потужним впливом найкращих традицій української літературної та народнорозмовної мови, а також світової й античної літератури.

Показовим дослідженням функціонування ономатів є дисертація М. Кудряшової «Поетичний словник неокласиків», у якому зазначено, що «ономастична лексика обслуговує всі сфери поетичного тексту: номінацію системи ліричних героїв, іменування географічного простору, створює культурний, історичний, побутовий фон, огортає текст асоціаціями і конотаціями... Об'єднує неокласиків, – підкреслює М. Кудряшова, – підвищений інтерес до власних назв як естетичних одиниць, водночас у поетичному словнику кожного з членів «група п'ятірного» існує своя ономастична «індивідуально замкнена система мовних засобів» [6, с. 135-136].

Можемо говорити про вагомість власного імені, яке постає одним з найважливіших виявів людської культури взагалі й культури етносу зокрема; це найвищі «архетипи духу», оскільки в їх фонемах, морфемах і семемах сконцентровані архетипові згущення історично-

культурних смислів у нерозривному зв'язку зі звучанням [1, с. 137]. З огляду на це вважаємо за потрібне, аналізуючи онома-тіфоантропоніми, подавати словникове тлумачення образів, оскільки це дає змогу простежити трансформацію їхнього значення в поетичній мовотворчості неокласиків.

Естетична потреба виразити своє уявлення про світ, сенс людського життя, творчість найповніше реалізувалась у зверненні неокласиків до концептів-міфічних образів. За О. Лосєвим, «будь-яка жива особистість є так чи інакше міф» [7, с. 76]. Будь-яка річ міфічна через свою чисту речову якість, через віднесення до міфічної сфери. Особистість – міф, оскільки вона осмислена й оформлена через міфічну свідомість. «Усі міфологічні ідеї – індійська, єгипетська, грецька, православно-християнська, католицька, протестантська, атеїстична та ін. – складаються в одну загальну синтетично втілену у всесвітньо-історичному процесі ідею, і виникає, таким чином, єдина всесвітньо-людська міфологія, що лежить в основі окремих народів і їх світоглядів і поступово здійснювана шляхом зміни однієї релігійно-міфологічної і, відповідно, історичної системи – іншою» [7, с. 169].

За О. Потебнею, міф складається з образу й значення, зв'язок між якими не доводиться, а приймається на віру. У міфі образ та значення нетотожні, існує інакомовність образу, який суб'єктом не усвідомлюється, бо сам цілком (не розкладаючись) переноситься у значення. Узагалі міф є поетичним словесним твором і все словесне в міфології поетичне. Поетичність як така є образністю у слові, отже, внутрішньою формою, що не заперечує ні релігійного, ні філософського, ні історичного змісту. Дослідник вважає, що міфотворчість у слові часом не припиняється. «Створення нового міфу полягає в створенні нового слова» [3, с. 84-85].

У тлумаченні неокласиків міфи живуть новим життям, взаємонакладаються, переплітаються. У їхньому мовному світі переважають міфічні персонажі, які в архетипній свідомості українського народу відігравали вагомий роль, тому практично всі вони позитивно конотовані. Можливо, це пояснюється тим, що в давніх українців майже «кожен Бог іде до людей», а отже, має нести їм любов, надію, радість життя, впевненість та інші цінності. Тому й боги в неокласиків сонячні: *О Дажбогів високий, пишний квіте, / що день по дні вбираєш літній жар, / щоб над ланами радісно ряхтіти, / і виплекати нам зернистий дар* [5, с. 320]. У наведених поетичних рядках міфічна істота *Дажбог* зазнає додаткової

семантизації – перифрази, яка передає образну назву давньоукраїнської землі. Це дає змогу виокремити семи характеристики України – «сонячна», «світла», «добра». Адже **Дажбог (Даждъбог, Сонце-Бог)** – за найдавніших часів Бог Сонця, світла й добра. Зображувався Дажбог у вигляді антропоморфного Сонця. «Дажбог – це дія, яка творить в людині бажання жити, бажання бачити себе у своїх діях, бажання вчитися, працювати, самоутверджуватися, зрештою – вмерти, боронячи життя і незалежність свого племені. Дажбог – це свята правда, справедливість, життєтворяще світло, святий дух, воля. Життя в Дажбогові і Дажбог в житті. Людина у свідомості світу і свідомість світу в людині» [8, с. 96-97].

Часто в поетичному мовному світі неокласиків трапляються поєднання назв світової й української міфологій, що посилює значущість тієї чи тієї ситуації: *Коли прийшла до мене тора, / коли вже не подамся в Крим я / і вже не грітиме у тім'я / ні ясний Геліос, ні Хорс?* [5, с. 261]; відбувається мовна ідентифікація образів: художньо-філософське осмислення образу рідної землі – *Вкраїни* номінується через призму найголовнішої міфічної постаті бога *Хорса*: *Чи ж не так само ти, / Вкраїно спрагла, ясного Хорса квіте золотий, / до сонця обертаєш чоло смагле / і стежиши пильно слід його тривкий* [5, с. 321]. Міфічний образ *Хорса* – це реальна особистість у М. Зерова: *Хорс – О. Олень: Ведмежа спина і ведмежий тора, / Важка хода і зігнута постава... / Як вицвів він, наш світосяйний Хорс, / Окраса наша, гордоці і слава* [4, с. 75]. Для підсилення значущості цього образу онім *Хорс* атрибується лексемою *світосяйний*, яка надає йому рис божественної могутності.

Геліос (гр. *Helios*) – Бог Сонця, син титана Гіперіона й Теї, брат Селени та Еос, батько Фаетона й Геліяд. Геліос – усевидяще божество – згадується поряд з володарями світового простору (Землею, Небом, Водою). У класичну епоху Геліос – бог сонячного світла, зцілитель сліпих, який, проте, може й наслати сліпоту [10, с. 76]. Уже наведений вище онім *Хорс* (іран. *Xvar-sajvo*) – Бог Сонця доби Черняхівської культури та часів дохристиянської України-Руси (III–IX ст. н. е.). Один із головних персонажів давньоукраїнської міфології. Син Дажбога, якому передав світило, а сам заопікувався лісами, гаями, лугами, степами, став захисником усього рослинного й тваринного світу Сарматії – Оратанії – України-Руси [8, с. 220]. У наведеному вище контексті боги *Геліос* і *Хорс* – символи *життя*.

Фіксуємо і негативно конотовані номінації, виражені в концептуальних образах: *Як весни кільчилились надії квітом, Як щарудів сторясним листям вітер, Як див кричав і стугоніла ніч* [5, с. 99]. **Див** – божество страху й смерті. Зображали у вигляді великого хижого птаха з потворним жіночим обличчям. Згідно з легендою, Див завжди сидить на дереві і «свище по-зміїному, кричить по-звірячому, з ніздрів іскри сиплються, з вух дим валить». Віщує смерть, надто перед січею, боєм [8, с. 99].

Негативне ставлення до цього божества передано через мову вживанням як загальної назви, але водночас як активного суб'єкта, що підкреслюється дієсловом **кричати**. Онім **Див** розширюється значеннєво епітетом-кольороназвою **чорний** (колір смутку, журби, нещастя): *Князь Ігор очі до зеніту звів / І бачить: сонце під покровом тьмяним. / Далека Русь, за обрієм багряним, / І горе чорний накликає Див* [4, с. 61].

Негативно-конотованими є образи демононімів (злих духів): **сатана, біс, чорт, диявол** (які структурують синонімічно-парадигматичний ряд і виступають активними суб'єктами): *Потвори, нелюди й звірі – / все сатана змісив у тісто. / Гудуть і гори, і бори, / і стало пеклом кожне місто* [5, с. 142]. За народними віруваннями, **сатана є володарем пекла**, уявна надприродна істота, яку зображують у вигляді людини з козячими ногами, хвостом і ріжками; є уособленням злої сили на противагу доброї, Божої, тому в неокласиків спостерігаємо асоціативний зв'язок цих понять: **Біс кружляє в чистім полі, / водить нас у клятій колі. / Скоком-плигом / білим зайцем або тінню** [5, с. 152]; *Та ні ж! Чорти зняли гармидер / і крутять, валять з ніг, / а хтось із мільонів відер / шпурля на землю сніг* [2, с. 52].

Уособленням найголовніших та найважливіших міфічних іпостасей, вершителів людських долей постають образи **Перуна** (бог блискавки й грому) [8, с. 188] і **Сварога** (бог неба, заліза, ковальства і шлюбу) [8, с. 207]. Вони наділені незвичайною силою та розумом. В аналізованих поезіях виступають об'єктами дії: *Зеленими горбами бовваніла, / Вночі широким степом шелестіла, / Молилась до Перуна і Сварога / І ще не знала, де твоя дорога* [5, с. 94]. Вживання номінації **Перун** у множині і як загальної назви виражає узагальнене значення цього поняття – **злість**, надає йому негативного відтінку: *І враз, як небо грозове, безкрає, / вже креше перуни його чоло, / і голос, наче грім страшний, лунає...* [2, с. 74].

Використання міфообразів світової культури сприяло формуванню такої риси неокласичної поезії, як сугестивність, завдяки якій «розширювалися межі відтворюваного світу». Найбільш семантично та експресивно навантаженими є античні міфологічні персонажі, які здебільшого мають метафоричне значення. Через наповнення цих образів певним філософським змістом формується неокласична концепція творчості. Протестом проти насильницького спрощення мистецтва та позбавлення митця творчої самостійності є функціонування міфічного образу **Орфей** (гр. *Orpheus*) – уславлений співець і поет. Син річкового бога – фракійського царя Еагра (за іншими міфами – син Аполлона) та музи Каліопи. Спів Орфея та його гра на золотій арфі зачаровували не тільки людей, а й звірів, дерева, скелі; від його пісень заспокоювалося навіть розбурхане море [10, с. 198]. Орфей виразник ідей письменників: *Мене не вабив слід летючий дим, / а влада співу, що дана Орфею, / щоб мертвий камінь став від чар живим* [5, с. 221]; *І навіть дано Орфею / Не слова летючий дим – / **Всевладну силу, щоб нею / І камінь зробив живим*** [12, с. 58]. Поряд постає онім **Лін** (уважався уособленням зароджуваного мистецтва; йому приписували винайдення триструнної ліри, пісні й ритму, поезії тощо) [11, с. 168–169]: *І спів його – як тиховода Лета... / **Його побожно п'ють Орфей і Лін, / І горя людського гіркий полин / Вмить перетворений на мед Гімета*** [4, с. 57]. Онім **Орфей** функціонує і в іронічному вживанні, зокрема, коли М. Зеров говорить про П. Тичину (П. Т. на одному ювілейному банкеті зайняв місце серед кооператорів – с. 71): ***Колись Орфеїв переливний спів / Міг зачаровувать каміння і звірів, / Ти ж (П. Тичина) до краси знайшов таємні дверці / В «Дніпросоюзнім» і «Центральнім» серці»*** [4, с. 71]; ***Яким ти чином возсіяв еси / Між крамарів на чесному бенкеті / **Новий Орфею, славний во кларнеті***** [4, с. 71].

Образ **Хірона** (у міфах тесалійський кентавр, син Кроноса й філіри; Гомер називає його «найсправедливішим з усіх кентаврів») [10, с. 269] стає символом перемоги гармонії над хаосом, цивілізації над варварством: ***Настроєний на мусікійський тон, / Він переміг звірячу хіть кентавра, / Друг смертних і богів, кентавр Хірон*** [4, с. 58].

Особливою естетичною та концептуальною дієвістю відзначають образи античних чоловіків та жінок. Через образи античних героїв-чоловіків неокласики розробляють концепцію людини ренесансно-класицистичного типу: античний чоловік-воїн – людина обов'язку.

Герої на зразок *Прометей* (у давньогрецькій міфології є віщим і добрим сином титана Япета й німфи Клімени; допоміг Зевсові подолати титанів і здобути владу над світом, під час суперечки про зменшення жертв богам став на бік людей, які жили надголодь і були безсилі проти могутніх олімпійців) [10, с. 222] – це ідеальна чоловіча особистість, втілення сили, мужності, героїзму; людина, зорієнтована на служіння державі. Тільки такий результат конфлікту маркований позитивно, а саме: *Шануйте заповіти предковічні! / Торкнеться рідної землі Антей – / здригнуться в надрах сили телуричні, / що їх колише Прометей* [5, с. 345]; *І впала туга, мов тяжка кирея, / Коли відразу я спинив коня. / Не чорний крук злетів до Прометей – / Довбала ніч криваве серце дня* [12, с. 51].

Міфонім *Прометей* у Ю. Клена – показ трагічного становища поета в тогочасній дійсності: відбувається ототожнення образів: *поет (лицар) – Прометей* (у давньогр. міфології викрав огонь з Олімпу і за це був покараний Зевсом, терпів тяжкі муки прикутим до стелі) [10, с. 222]: *Хотів я статъ над чорною ріллею, / як небо, гордий, сильний, як земля, / і скарано мене, як Прометей* [5, с. 222].

Уособленням чоловічої мужності, краси, благородства, звеличення виступає міфонім олімпійський бог *Аполлон* (з його ім'ям пов'язані події, описані в багатьох міфах: убивство страхітливого дракона Пітона, участь у боротьбі з гігантами, покара греків, які образили його жерця Хрися; Бог Сонця) [10, с. 43–44]: *Сам Аполлон надяг мені вінець, / бо я втіляв і радощі, і журби / у постатях мінливих на кону* [5, с. 211]; *Дивлюсь на білу, на високу, / Що Аполлон благословив, / І всі земні діла й пороки / На тому березі лишив* [9, с. 131]. Функціонування в ролі активного суб'єкта посилює його міфологічне позитивно навантажене значення. Міфонім *Аполлон*, виступаючи об'єктом дії, увиразнює його значення як бога надзвичайно владного: *Палю я ладан Аполлону, / Покладений у саркофаг, / З академічного амвону / Чревовіщаю, яко маг* [4, с. 107]. З такою ж метою функціонують міфоніми *Менелай* (лакедемонський цар, який відзначався мужністю й хоробрістю) [10, с. 177]: *Палати... Сонце там чи місяць білорогий? / Блищать слонівка, мідь, і золото, й буришин. / Білявий Менелай, щасливий сім'янин, / Проводить юнаків на ковані пороги* [4, с. 26]; *Оріон* (беотійський велетень-красень, син Посейдона й океаніди Евріяли) [10, с. 197]: *Був серпень, ніч; розбитий Фаетон / Жалібно поринав у вогкість яру, / Цвіли над обрієм огні Стожару, / І лівим боком сходив Оріон* [4, с. 48].

Через свідоме використання архетипових міфологем митець висвітлює сучасні йому антиномії та людські почуття, наприклад: *І в наркоматах, як звелів Зевес, / Вже креслять дерево нових єрархій, / Яке пригорне під гіллясту тінь / Пролетар'ят майбутніх поколінь* [5, с. 113]. **Зевес (Зевс)** (у грецькій міфології син Кроноса й Реї, верховний бог греків, цар і батько богів та людей. Його постійне місце перебування – гірське пасмо Олімп) [10, с. 137] набуває нового образного значення – верховного вождя тоталітарної системи. Але зауважуємо функціонування цього міфоантропоніма в дусі міфічного відтворення, яке надає цьому образу рис верховенства, всеохопленості, олімпійської величі, про що свідчать згадування про жертвоприношення як найвеличнішому богові серед богів. Причому мотив жертвоприношення набуває нового значення – благання про покровительство творчості: *І виноград міцний кладіть на темну мідь, / На простий жертвенник між вічними дубами, / Де постать Зевсова, біліючи стоїть / В блакиті творчої, блаженної нестями* [9, с. 142]. Масштабність цього образу набуває нового значення в аналізованих контекстах через порівняння, у якому повністю реалізується вислів «всевидюче око Бога»: **зорі** – **Зевсові очі**: *Може, де й справді на світі живуть лотофаги щасливі, / Може, існують ще й досі страшні одинокі циклопи? / Може, ці зорі, що ясно одбились в ясному заліві, – / Зевсові очі, що дивляться в очі Європи?* [9, с. 131]. Зважаючи на синтаксичне оформлення речення, яке виступає, по суті, риторичним запитанням, можемо стверджувати, що поет намагається привернути увагу читачів до певного кола явищ, які завжди цікавитимуть людство.

У синонімічно-парадигматичні зв'язки з міфонімом **Зевс** вступає міфонім **Юпітер** (італійський бог неба з його атмосферними явищами – дощем, громом та блискавкою; творець достатку, врожайності, перемоги, зцілення; охоронець порядку, вірності, чистоти; верховний цар богів і людей) [10, с. 273], теж позначений у неокласиків негативною оцінкою: *...І ось на суд попав за те, / за що скарав Юпітер, / того, хто зважився змогтися з ним* [5, с. 221].

Вживання міфоніма **Гектор** (герой, старший син Пріама й Гекаби, чоловік Андромахи) [10, с. 75]) уособлює чоловіка-воїна, хороброго, мужнього, відважного, здатного на героїчні вчинки заради національної ідеї: *У кожнім граді Гектор покидає / дружину й дім – чи не на все життя? / – і на яснім шоломі грива має, / лякаючи дитя* [5, с. 251].

Контекстуальним антонімічним образом є *Ахілл*. Вжита у множині, ця номінація набуває узагальненої асоціації (у міфології – син царя мірмідонян у Тесалії Пелея та морської богині Тетиди, внук Еака, герой Троянської війни, взірць сміливості й краси) [10, с. 61], а трохеїчне забарвлення цієї номінації означення семою *яросний* негативно конотує, усупереч словниковому вираженню позитиву його в міфологічному світобаченні: *Спішіть назустріч яросним Ахіллам / легкою здобиччю лихої мсти / і ницьма падайте чолом похилим / волоссям прах мести* [5, с. 252].

У неокласичній поезії кожна номінація є назвою концептуального об'єкта думки. Особливо значущими є номінації-об'єкти пізнання, найменуваннями яких є назви інших об'єктів, у певний спосіб пов'язаних з об'єктами думки, як-от: образ *Харона* (у грецькій міфології перевізник померлих через річки Стікс та Ахеронт у царство Аїда) [10, с. 268–269]: *...І всіх пускав по черзі на порон, / руками держачись за грубі линви, / сивобородий, зморщений Харон* [5, с. 210]. Вважаємо, що епітет *сивобородий* запозичив поет у Вергілія, оскільки саме той зображує Харона брудним, сивоволосим дідом з блискучими очима, з жердиною в руках [10, с. 268–269]. Нерідко у змалюванні образів світової міфології неокласики вдаються до алюзії, розрахованої на ерудицію читача, покликаною розгадати прихований зміст; ім'я іноді не названо, але відтворено в контексті.

Потребою виразити урочистість, возвеличити діяння відомих людей продиктовано вживання в поетичній мові неокласиків міфонімів:

а) в образі *Харона* – постать видатного діяча української культури *Леся Курбаса*: *Був з мене Мельпомени вірний жрець, / що не достежив, звідки вітер дмуха, / тому чекаю тут на свій кінець* [5, с. 210];

б) в образі *Фенікса* (у міфології символ безсмертя, відродження [10, с. 262]) – *М. Куліш*: *Та він працює Феніксом з пожару / Мотронівка народжується знов; / Завзяттям віє від його промов, / І в очах – відблиск молодого жару* [4, с. 32];

в) в образі *Лаокоона* (троянський жрець Аполлона; І. Франко порівнював з Лаокооном пригноблений народ) [10, с. 164] – *С. Руданського*: *У чужині, на диких цвинтарях оселю має наш бездомний геній. / Прообраз його днів – Лакоон, / а й смерть його в борні непримеренній / не завітчає лавром пантеон* [2, с. 116].

Висновки. Широке використання власних назв міфічного походження у поетичному мовленні неокласиків – це символічне

втілення концептуальних ідей. Через звернення до міфічних чоловічих образів (світових та українських) неокласики приходять до найглибшого усвідомлення людського буття, висвітлюють актуальні проблеми сьогодення: проблему українського людського буття, проблему своєрідної долі України та її народу, проблему культури, проблему впливу долі України на характер українців.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Бацевич Ф. Духовна синергетика рідної мови: Лінгвофілософські нариси : монографія / Флорій Бацевич. – К. : ВЦ «Академія», 2009. – 192 с. – (Сер. «Монограф»).
2. Драй-Хмара М. Вибране / М. Драй-Хмара. – К. [Б. в.], 1989. – 349 с.
3. Жайворонок В. В. Українська етнолінгвістика. Нариси : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Жайворонок. – К. : Довіра, 2007. – 262 с.
4. Зеров М. К. Твори: в 2 т. Поезії. Переклади / М. К. Зеров ; упоряд. Г. Г. Кочур, Д. В. Палючко. – К. : Дніпро, 1990. – Т. 2. – 843 с.
5. Клен Ю. Вибране / Ю. Клен ; упоряд., авт. передм. та приміт. Ю. Ковалів. – К. : Дніпро, 1991. – 461 с.
6. Кудряшова М. В. Поетичний словник українських неокласиків : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / М. В. Кудряшова. – Х., 1999. – 170 с.
7. Лосев А. Ф. Філософія. Мифологія. Культура / А. Ф. Лосев. – М. [Б. в.], 1991. – 525 с.
8. Плачинда С. Словник давньоукраїнської міфології / Сергій Плачинда. – К. : Велос, 2007. – 240 с. – (Сер. «Культурна спадщина України»).
9. Рильський М. Вибрані твори : у 2 т. Вірші. Поеми ; вступ. ст. В. Є. Панченка ; уклад. В. Л. Колесник, В. Є. Панченко, А. Я. Слободяник ; худож. оформ. та іл. М. І. Стратілата / М. Рильський. – К. : Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 2005. – Т. 1. – 608 с. – (Сер. «Бібліотека української літературної енциклопедії: вершини письменства»).
10. Словник античної мітології / упоряд. І. Я. Козовик, О. Д. Пономарів. – Тернопіль : Навч. кн. : Богдан, 2006. – 312 с.
11. Слышкин Г. Г. От текста к символу : лингвокультурные концепты прецедентных текстов в сознании и дискурсе / Г. Г. Слышкин. – М. : Academia, 2000. – 128 с.
12. Филипович П. П. Поезії / П. П. Филипович. – К. [Б. в.], 1989. – 196 с.

Мисинькевич Олеся. Поэтические функции онимов мировой и украинской мифологии в произведениях неоклассиков. В статті аналізуються мужские имена мировой и украинской мифологии, функционирование которых в поэтических произведениях неоклассиков является необходимым условием для полного раскрытия содержания и отдельных аспектов текста. Выбор собственного имени для обозначения определенного лица является

важним, поскольку именно этот процесс дает возможность наилучшим образом определить аспекты отмечаемого онимом слова.

Дано толкование ключевых мифонимов мужского рода, изучены особенности функционирования образов в динамике индивидуального художественно-образного смыслотворчества.

Сделан вывод о том, что культурно-эстетическое содержание ключевых поэтических номинаций в произведениях неоклассиков свидетельствует об универсальности мифологии как компонента концептуальной модели мира.

Культурно-эстетическое содержание ключевых поэтических номинаций (собственных имен, мифообразов мировой и украинской культуры) подтверждает особенное значение онимов для расширения знаний о языковой картине мира.

Ключевые слова: неоклассический текст, поэтическая онимия, архетипное сознание, мифоним, антропоним.

Misinkevych Olessia. Poetic Functions of Onyms of World and Ukrainian Mythology in Works of Neoclassic. The article is dedicated to men's proper names world and Ukrainian mythology, the functioning of which in lyrics of newclassics is the obligatory condition for fullness of the plot and some aspects of the text. The choice of proper name name for indications of certain person is important as just process gives the opportunity to determine all the aspects of indicating onimom words.

Interpretation of key mifonimov of masculine is Given, the features of functioning of appearances are studied in the dynamics of individual artistic-vivid smyslotvorchestva. A conclusion is done that cultural-aesthetic maintenance of key poetic nominations in works of neoclassicisms testifies to universality of mythology as komponenta of conceptual model of the world. Cultural-aesthetic maintenance of key poetic nominations (proper names, mifoobrazov of world and Ukrainian culture) confirms the special value of onyms for the language picture of the world.

Key words: neoclassical text, poetic onymation, archetypal consciousness, mifonim, antroponim.

УДК 811.161.2'373

Марина Навальна

ЖАРГОННА ЛЕКСИКА В ЗАГОЛОВКАХ ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯ «УКРАЇНСЬКА ПРАВДА»

У статті схарактеризовано найуживаніші жаргонні лексеми із заголовків інтернет-видання «Українська правда», виявлено нові жаргонні одиниці,